

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Geschichte der Juden in Drosau.

Bearbeitet von

Fachlehrer Rudolf Křížek, Drosau.

V malebném zákoutí českého Pošumaví, asi 17 km od Klatov na jih směrem k bavorským hranicím, leží neveliké městečko Strážov (něm. Drosau).

St. má dnes něco málo přes 1300 obyvatel česko-slovenské národnosti. Kraj okolní jest dosti úrodný, proto převážná většina obyvatelstva se živí zemědělstvím. Obchod a řemesla zde živoří.

Minulost měl St. lepší než má přítomnost! Jest jedním z odumírajících měst. Život v něm byl kdysi rušnejší, obchod čilejší, řemesla v rozkvětu, a to vše v neposlední řadě zásluhou početné dříve složky jeho obyvatel — Židů. Ještě v r. 1870 měl St. 1850 obyvatel, z kteréhožto počtu bezmála jednu pětinu tvořili Židé.

Vznik St. spadá bezpochyby do doby, kdy králové čeští zajišťovali jihozápadní hranici Čech proti vpádu loupeživých sousedů Bavorů. Vedle Chodů a Králováků byla to řada pomezních tvrzí, při zemských stezkách ležících, jejichž úkolem bylo nepřátelské vpády zadřžovati a odrážeti. A jedním z článků této branité soustavy byl St. Na ostrohu 50 m nad řekou Strážovkou, v místech, kde se nyní říká „Na Hradčanech“, vybudována byla pomezní strážní tvrz, které se podle účelu jejího dostalo patrně jména „Strážov“. Byla sídlem krajištěníka čili vyššího vojenckého úředníka, velitele to hradní posádky.

Pod ochranou této tvrze usazovalo se záhy nové obyvatelstvo, sedláci a — Židé. Tak vznikla ves Strážov a vedle ní židovská čtvrt na straně severní mimo opevnění. Potvrzuje to nadační listina rytíře Buška z nedaleké Opálky z r. 1405, týkající se farního kostela ve St., kteráž jest první historickou zprávou, zmiňující se o Židech co usedlých obyvatelích ve St. Počet jejich však v době tehdejší není znám. Z uvedeného patrno, že ž. o. ve St. patří k nejstarším v Čechách.

Po válkách husitských objeveny byly ve St. rudné žily stříbrné a zahájeno dolování na stříbro. Okolnost tato podnítila ještě čilejší usazování se Židů ve St. R. 1441 obývali již 16 domů. Věnovali se — tajně ovšem — výnosnému obchodu s dobytým stříbrem.

Přílivem nových přistěhovalců, jednak horníků, jednak Židů, dosavadní neveliké městečko St. znamenitě vzrostlo. Na přímluvu pana Viléma z Ryzmburka a Švihova, nejvyššího hofmistra královského, byl St. r. 1524 povýšen od krále Ludvíka I. na město.

Současně udělil král novému městu řadu výsad, které měly za následek neobyčejný rozmach obchodu a řemesel v tomto pohraničním městečku. St. povoleny dva výroční trhy, týdenní trh na dobytek, přízi a plátno každý čtvrtok a zřízení skladu soli.

Rodin židovských ve St. stále přibývalo, takže v 16. stol. vlastnili tu Židé už 20 domů. Počet tento se pak ustálil a zůstal celkem nezměněn až do r. 1848, kdy se uvádějí ve St. 43 rodiny židovské, obývající

Dějiny Židů ve Strážově.

Zpracoval

Rudolf Křížek, odb. uč. v Strážově.

20 domů. Jest to nejpočetnější ž. o. na Klatovsku, Klatovy samé nevyjímajíc.

Strážovští Židé jako element ve středověku vůbec bezprávný a jen trpěný museli bydleti mimo vlastní opevnění městečka. Bydleli zde pohromadě v jedné ulici, vedoucí od západu k východu. Tato ulice po dnes nese — neoficielně bohužel — své historické po-

jmenování „Židovská“. Domy židovské byly většinou jednopatrové, solidně z kamene stavěné, s přízemními jízbami vesměs klenutými. Číslování domů židovských provedeno bylo jako vše jinde na rozdíl od křestanských číselnicemi římskými. Toto odlišné číslování udrželo se ve St. až do r. 1880. Byly to domy s těmito nynějšími čísly popisnými: 180 — I., 181 a 182 — II., 183 — III., 184 — IV., 185 a 186 V., 187 — VI., 188 a 194 — VII., 189 — VIII., 190 — IX., 191 — X., 192 a 193 — XI., 195 — XII., 196 — XIII., 197 — XIV., 198 — XV., 199 — XVI. Židovská ulice na rozdíl od ostatních ulic strážovských byla vydlážděna.

St. ležel při důležité kdysi zemské obchodní stezce, která vedla z bavorského města Světlé (Zwiesel) přes Železnou Rudu, Pancíř, Můstek, Měšice, St. do údolí řeky Úhlavy a dále pak přes Klatovy do nitra Čech. Židé strážovští jakožto obchodně zdatný element strhli většinu obchodu na sebe. Veškeré obchody byly soustředěny v Židovské ulici, po ostatním městečku nebylo vůbec krámu. Stav tento potrval až do 60 tých let minulého století.

V dobách nejstarších obchodovali, jak již svrchu řečeno, stříbrem a solí, kromě toho však též dobytkem všeho druhu, obilím, vínem, bílým pivem, malvazem, rybami, suknem, plátnem, kmentem a j.

*

V XVIII. a XIX. st. vedli obchod zbožím koloniálním, stříznlým, železem, obilím, lihovinami, lnem, vlnou, peřím a kožemi. Finančně zdatní jednotlivci měli vydatný zdroj příjmů z půjčování peněz. Obchod s peřím byl neobvykle rozsáhlý a obchodní styky